

Dağlara ziyarət

(əzizim, ulu dağlar...)

I

Şah dağı şahımdır kürsüsü uca,
Babadağ babamdır müdrik bir qoca
Birində əzəmət, birində hikmət
Biri fərman verir, biri nəsihət -
Qalmışam mən iki dağ arasında.

Hələ yol gedirəm dərə boyunca,
Dolaylar dolaşiq, çığırlar haça
Kimdir çığırlara daş möhür basan?
Alım zirvələrdən soraq çətindir
Tülkü dərəsinə enməyim asan,
Qartal yuvasına qalxmaq çətindir,
Qalmışam mən də bu yol ayrıcında.

Qartal tərəflərə uçub gəlmişəm,
Dərə uğuldayır qulaqlarımda
Şabran qalasından qaçıb gəlmişəm,
Xaqani kündəsi ayaqlarımda
Şaha itaətim,
Babam Həzrətim
Zəmanəylə sözü çəp gələn mənəm,
Qalmışam bu iki dağ arasında.

II

Vallah nəsihətdən bezmişəm daha,
Gedib yetişəndə salavatgaha,
Salavat çevirdim Babama bir də -
Ahım nəfəs-nəfəs buğlandı yerdə,
Dumanlar süründü ahıma tərəf
Gördüm salavatla işlərim aşmır,
Çevirdim üzümü Şahıma tərəf.

III

Gərək Havaxan da Şaha baş əysin,
Mən də Havaxanın ətəklərində.
Çaylar ha daşıyır, dağlar qurtarmır,
Sellər daş aparır kürəklərində.

Şahın qartalları düşüb get-gələ,
Soltan qayalara əmr aparır -
Şahın yataqları işləyir hələ,
Dəmiraparan çay dəmir aparır -
Çaylar ha daşıyır dağlar qurtarmır
Yamaclar qurtarmır, tağlar qurtarmır.

Çaylar narahatdır, göy əsəbidir,
Bu tufan deyəsən Şah qəzəbidir -
Çaxdı ıldırımlar
Yoxlandı taclar,
Titrədi qayanın qoşa qülləsi -
Şahın səngəridir meydan yamaclar
Döyür sinəsini dolu gülləsi -
Döyüşlər qurtarmır, hərblər qurtarmır,
Torpağa qəzəbdən zərbələr qurtarmır.

Dəvə yal deyirlər
Mindim dəvəyə,
Dəvəmin başına duman, çən düşür,
Yoxuşlar dikəlib çıxır zirvəyə,
Enişlər sürüşüb zirvədən düşür.

Qalıb çay altında qədim keçidlər,
Babalar o seldən keçib gediblər;
Yapışıb ciğırdan, izdən gediblər;
Altan qayıdıblar, üstən gediblər
Əvvəl Babamıza ziyarət qılıb
Musa bulağından içib gediblər -
Qalmışam mən də bu yol ayrıcında
Dərələr, təpələr, yallar qurtarmır,
Ayaq haldan düşür, yollar qurtarmır.

V

Tələlər pas atıb kollu ciğırda,
Qurdu buraxıblar gəzir naxırda.
Canavar bicləşib tələyə düşməz,
Ovçunun qurduğu kələyə düşməz -
Qurd tələ quranı salır tələyə,
Alıb quzusunu düşür dərəyə -
Balaca bir pay da verir hərəyə -
Qalmışam qurd ilə pay arasında.

VI

Şahın adamları şah oylağında,
”Tülkü tələsi”ndə, kəl yaylağında
Ovlar bərədədir, tüfəng ayaqda,
Harın qoruqçular kefdə, damaqda -
Şahım icazəni, get-gəli verir,
Əli tüfəngliyə dağ kəli verir,
Əli qələmliyə nə verir?! Heç nə...
Biz də yaşayıırıq tale gücünə.
Hədələr qurtarmır, hədlər qurtarmır,
Marala güllədən cəhdlər qurtarmır.

VII

O baba kəndimdi, adı da Zəngi
Qayası yəhərdi, daşı üzəngi,
Dolanıb başına üfük çələngi -
Söküldü, töküldü, köçdü, dağıldı...
Dağlara nə var ki, qal oğlu qaldı...

Köhne qəbristanlıq dağın yaşıdı,
Hər qarış başdaşı Əlhəd daşıdı,
Salavat çevirrəm Babama bir də,
Bu gediş-gəliş də sirlidir ancaq -
Ayaqüstəkinə yer çatmır yerdə
Yerdə uzanana yer tapılacaq -
Qalmışam mən də bu yer ayrıcında.

VIII

Uzaqda Şahımın ıldırımları,
Yaxında Babamın sıldırımları.
Məni sıldırımlar çəkir özünə -
Əcəli göz ilə qaş arasında
Durmuşam mən ”Şeytanadaşatılında”
Qalmışam şeytanla daş arasında
Gedirəm, gəlirəm, dönüb atıram -

Şeytanlar qurtarmır, daşlar qurtarmır,
Böyük savaşlara marşlar qurtarmır.

IX

Hərə zirvəsində taxt alıb durub
Biri əbədilik vaxt alıb durub,
Şah dağı qoynunda Sənəm yaylağı
Nə Sənəm qocalar, nə də Şah dağı,

Min dəfə düşsəm də qədəmlərinə
Ərkim yox Şahımın sələmlərinə
Haqqım nazil olmaz, muradım hasil
Dözürəm məhəbbət sitəmlərinə.
Şəhotu giləsi gözüm yaşında
Durub gözləyirəm elçi daşında.

X

Dünya da belədir, bax, bu çəmən tək
İşi kimə, kefi kimə qalıbdı.
Kəpənəklər üçün oyuncaq çiçək
Arını gör necə işə salıbdı.

Gözüm yox dünyanın ayrı işində,
Əlim yox əllərin əyri işində,
Təzədən qayıdıb kamilləşirəm
Qarışqa işində, arı işində -
Bundan şirin peşə tapa bilmərəm,

Bu yurddan müqəddəs oba bilmərəm -
Bir də solub gedə, bir də açıla
Ömrümü bağladım gül ağacına -
Salavat çevirrəm Babama bir də,
Bir gün dirilərəm öldüyüm yerdə,

Qalaram bu iki dağ arasında,
Yəni bir əbədi çağ arasında;
Yerlərin göylərə minacatını -
Sonra oxuyarlar bu bayatını:

- Əzizim ulu dağlar
Çəşməli, sulu dağlar
Burda bir şair ölüb
Göy kişnər, bulud ağlar.

O nə baxış idi

Tanrım, bir baxışda nələr var imiş,
Nəzərdə neçə cür nəzər var imiş.
Vallah ani oldu, qəfil, çox ani
O nə baxış idi gözün qurbanı!

Mən düşdüm tilsimə, sehre bilmədim,
Baxışına cavab verə bilmədim.

Söz işi deyildi sözümlə deyim,
Döz işi deyildi dözümlə deyim.
Bəlkə əfsanəymiş, bəlkə nağılımış,
Qəfil şimşək idi daşa çaxılmış -
İşığı gözümdə, çatı sinəmdə
Çatıb yanğı-yanğı yatdı sinəmdə.

Bir məqam olmadı qayıdım baxım,
Sevgi hisslərimi ayıldım baxım,

Bəlkə də ikinci həyat kimiydi, -
Pərvanə çəkirdi çırağa məni

Yonub qalmışam, yanıb qalmışam,
Bəlkə ağac-heykəl olub qalmışam -
”Atdı müjgan oxun dəydi sinəmdən”
O müjgan oxunu alıb qalmışam.

Vallah ani oldu, qəfil, çox ani
Sən hardan gəlirdin, hara getmisən,
Mən burda neyləyim, gözün qurbanı?

Nə deyim

Şou bizi salıb yaman azara,
Şeirimizi göndərmişik bazara.
Məşəmizi belədik daş hasara,
Fikir məni alıb gedir, nə deyim.

Poladbədən palıdları qırdılar,
Gümüşsinə göyrüşləri vurdular.
Maralları gədiklərdə yordular,
Kol saçını yolub gedir, nə deyim.

Sahilləri söküb-tökdü bu marxal,
Göz qaytaran dağdağanın yarpağı xal-xal,
Qızlağacın qızıl qanı töküldü arxa
Arxım hələ dolub gedir, nə deyim.

Qolboyunlar - ağaclarla tənəklər
Ayrı düşdü o qollar, o biləklər
Aldı bağı betonnəvəs dikəklər,
Ömür bağım solub gedir, nə deyim

Şahpalıddan, cökələrdən soraq yox
Özümüzü biz yıxırıq, qıraq yox.
Həqiqəti eşidən bir qulaq yox,
Söz də oyun olub gedir, nə deyim.

Leyləklərin boş yuvası soyuq qar
Qanadlardan sığal görməz göy otlar
Qırqovulu apardı boz yenotlar
Kəklik xəyal olub gedir, nə deyim.

Günahları bağışlamaq cəhdimi?
Yer üzünə təzə körpə gəldimi, -
Allah hələ qəbul edir əhdimi
Dünya bizə qalıb gedir, nə deyim.

Payız günüm

Bir sarı budaqdır il ağacında
Görən bu payızın yaşı neçədir? -
Bir qıvrım duman da qalıb solanda,
Yaddaşı necədi, huşu necədi -

Sarıköynəkləri dözmədi qaçdı;
Amma həmin torpaq, həmin ağacdı,
Qüdrəti qalıbmı bir gül bitirsin,
Ya bir xəzəlini yerdən götürsün.
Bir dilim yemişi aypara bilsin
Bir quşu yolundan qaytara bilsin -

Çağırsın geriye şirin dilləri,
Əlini uzatsa qış tərəflərə
İsidi bilərmı soyuq əlləri?..
Görəsən payızın yaşı neçədi?..

Həvəsi qalıbmı kef-damaq üçün
Sevdası ya oğlan, ya qız olarmı?
Sahibsiz yurd-yuva qorumaq üçün
Əsgərlik yaşında payız olarmı,
Görəsən payızın yaşı neçədi?..

Yenə yerişim var küçələrində
Hasarda sarmaşiq yaman üşünür.
Görəsən ukuzun gecələrində
Nələrə səbr edir, nəyi düşünür -
Görəsən payızın yaşı neçədir?..

Qalmışam həvəslə yaş qınağında,
Bu qızıl yarpağın alınından öpüm
Qızıləhmədinin al yanağında
Bir ləzzət qalıbmı xalından öpüm,
Görən bu payızın yaşı neçədir?..

Mizrab xəzəlləri qırışlarıyla
Toxunub bir sarı simə ağlayır.
Bu qədər aramsız yağışlarıyla
Görəsən bu payız kimə ağlayır?..

Dumanlar yeriyr dərələr boyu
Dağlar elə bil ki, qoşun aparır
Deyəsən bu payız vaxt sahibidi
Məni də özünə qoşub aparır.
Görən bu payızın yaşı neçədi?..

Hələ ki...

Elə hələ deyib hələ dözüürük,
Hələ ki, hələnin hələsiyəm mən.
Nə sərhəd tanımaz aşıq Kərəməm,
Nə də xan oğlunun Lələsiyəm mən.

Nahaqlar önündə neçin kiridim,
Qal bu xəcalətdə ağır kilidim,
Guya bu dünyada neyləyə bildim,
Deyim ki, təzədən gələsiyəm mən.

Bekar əl neçin də sözümə baxsın,
Əlimin üzü yox üzümə baxsın.
O hansı ümiddir bizi çağırsın,
Durub arxasınca tələsiyəm mən.

Dayan, durum gedim bazarımgilə,
Dünya bolluğuna ərkim bir gile.
Qalmışam özümə lap gülə-gülə,
Elə gülə-gülə öləsiyəm mən.

Kimlərə borcum var, dolub siyahı,
Vura bilmədiyim hədəf günahı -
Kəsib barmağımı verib silahı,
Bir namərd dünyanın köləsiyəm mən.

